KURYER LITEWSKI

w WILNIE we WTOREK DNIA 10 KWIETNIA V. S. 1817 ROKU.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Wilno.* —

Otrzymaliśmy drogą urzędową dla umieszczenia w gazecie naszey, następujący:

Rozkaz do Woyska.

Główna Kwatera M. Mohilew nad Dnieprem. — Dnia 20 marca 1817 roku Nr 52.

Przez cały czas pobytu woysk przez Jego Cesarską Mość powierzoney mi armii na kwaterach, z których, stosownie do ostatecznie uczynioney dyslokacyi, na nowe stanowiska przeniesione zostały, miałem ukontentowanie odbierać doniesienia, i w szczególności od różnych osób, i urzędowie od władz cywilnych, o spokoyném i przyjacielskiém zachowaniu się woyskowych względem mieszkańców, a przy wyyściu ich z kwater teraźnieyszych, odezwy w tey rzeczy, że tak powiem, zewsząd się spływały; dla mnie zaś ém miley było przenosić do wiadomości Jego Cesarskiey Mości, obok wielu innych, i tę jeszcze tak piękną zaletę woyska, przez co więcey jescze przekonany jestem, że one pochodzą z pięknego zachowania się i razem ze skutków dobrego urządzenia i przestrzegania we wszystkich względach dobrego porządku i surowey karności.

„Teraz, kiedy kwaterunek woyska przeznaczony jest po większey części w nayżyźnieyszych guberniach wewnątrz Państwa; kiedy rozległa przestrzeń na łeże jest zajęta; samo z siebie wypływa, iż woyska większą mieć będą dogodność w umieszczeniu; i kiedy podług nowych wiadomości, obywatele wszędzie oczekują żołnierzy z rozpostartemi do objęcia rękami, jako swoich obrońców, a razem jakby bliskich krewnych, z powziętego już doświadczenia, maiąc zupełne prawo, mocną mieć nadzieję teyże samey spokoyności w czasie kwaterowania, i tegoż przyjacielskiego współżycia woyskowych z mieszkańcami zachowania się, przez jakie na dawnieyszych kwaterach zjednały dla siebie sprawiedliwą pochwałę i wdzięczność; to jedno uważam za potrzebną zalecić: PP. dowódzcom korpusów, dywizyy, brygad i wszelkich oddziałów, iżby odtąd w niczém niebył zwolniony porządek woyskowy, i żeby surowa karność, jako dusza porządku w woysku, zachowywaną była w zupełney swey mocy; moją zaś rzeczą będzie, pilnie dostrzegać istotnego w tém wszystkiem wykonania, i w każdym razie przedstawić do Naywyższych Jego Cesarskiey Mości względow o zdarzeniach, które dowodzić będą spokoynego kwaterowania i przyjemnego nawzajem woysk i mieszkańców z sobą pożycia.

Autentyk podpisał: Naczelnie Dowodzący Jenerał Marszałek Polny Xiążę *Barklay de Tolli.*

Witebsk dnia 23 marca. Dnia 17 t. m., o godzinie 5tey zrana, w mieście naszém, zakończyła dni swoje, JW. *Helena* z *Goreckich Chrapowicka*, Brygadyerowa woysk polskich, mając wieku lat 30. Troskliwie wychowana w obowiązkach religii, przez całe życie ściśle przestrzegając w sobie jey przepisow, i święte jey prawidła za jedyną mistrzynią czynności swych mając, przeniosła się do wiecznego życia, przygotowaniem duchowném i Nayświętszemi opatrzona Sakramentami. Cokolwiek w ludzkich względach większe dawać zwykło znaczenie, jako: urodzenie, dostojeństwa, związki familiyne, uroda, wychowanie: wszystko to odmówioném jey nie było. Lecz naypięknieyszą ozdobą pamięci tey Damy, zostały osobiste jey cnoty. Malować je, byłoby to niedoskonale kreślić obraz naypięknieyszych przymiotów małżonki, obywatelki, matki, sąsiadki, pani. Ta, którey los zdarzył, w osobie jey, po utracie własney, drugą znaleźdź matkę, nie umiała oznaczyć różnicy, między tą, od którey wzięła życie, a tą, którą dały jey nieba w nagrodę straty tak drogiey, którey wielkość tkliwiey uczuła w stracie tey ostatniey. Miła towarzyszka życia i losu, odebrała naymocnieysze dowody prawdziwey miłości i szczerego przywiązania ze strony tego, który w osobie jey znaydował uszczęśliwienie i nagrodę uczuć poświęconego dla niey serca: nie szczędził on wielkich kosztów na poratowanie drogiego mu zawsze jey zdrowia, w dalekich krajach szukając rady doskonałych lekarzy, pomocy wód i przyjemnieyszego powietrza. Nagrodzona troskliwość nie długo była szczęśliwą ciesznia się pożądanym skutkiem swych usiłowań i poświęceń. Ledwie rok upłynął czasu, powróciła słabość, i po pięciu miesiącach ważącey się z niepewnością nadziei, zgon jey przyniosła, a dla osieroconego małżonka, rodzeństwa, przyjacioł, tkliwy i długo niezapomniany żal zostawiła. Powszechny, za życia zjednany szacunek, i spólną wszystkich, kto ją znał tylko, żałość, naywyraźniey zaświadczało liczne zgromadzenie mieszkańców miasta naszego i wysokiego stopnia osób, które towarzyszyło żałobnym religiynym obrzędóm i przeprowadzało za mury miasta jey zwłoki, do dóbr *Sielut* poprowadzone, dla postawienia w familiynym grobie.

Ze Skwiru (w guber. kijow.)

Redakcya gazety Kuryera Litewskiego przy urzędowey odezwie JW. *Zalskiego*, Marszałha powiatu Skwirskiego, pod dniem 24 lutego r. t., z Nr. 39, otrzymała dla umieszczenia w gazecie list następujący:

Tłumaczenie z Rossyyskiego.

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Objąwszy niedawne kommendę nad 36 jegierskim półkiem, w skwirskim powiecie rozpołożonym, i teraz po naznaczeniu z ubolewaniem serca mającym kwatery swoje zostawić: chociaż w krótkim czasie, niemogłem jednak nieczuć, jak przyjemno było dla mnie, dzielić czas z Szanownėm Dworzaństwem tego powiatu; i tém więcey mam prawo z przemiany kwater czuć stratę następującą, że WW. Sztab i Ober Oficerowie, włożyli na mnie nayprzyjemnieyszy obowiązek, wyrazić w obliczu JWWMPana, całemu Dworzaństwu powiatu Skwirskiego, nayprzychylnieysze ich uczucia wdzięczności, i wieczną uprzeymość za ich przyjaźne obeyście z nami.

Spełniając to, w pełnym zamiarze uczuciow moich, naypokorniey proszę JWWMPana Dobrodzieja, przyjąć na siebie trud, wyrazić tę wdzięczność naszę swoim Współ-Obywatelóm, istotnym przyjaciołom ludzkości i gościnności, współziomkom naszym, i przekonać, że czas w pośrzodku ich przepędzony, będzie jedyną pamiątką uczuciow naszych dla nich.

Przyymiy JWWMPan Dobrodziey od nas tę daninę nayprzyjemnieyszą, za ugoszczenie i okazanie przyjaźni

przez postojalców doświadczaney; niższe albowiem czyny mojego półku z rzetelném użaleniem patrzą na minutę rozłączenia się, co mnie jest wiadomo od WWch Batalionnych i Rotnych Komendantów: przy czém niech także dóydzie uczestnictwo dzięk czynienia naszego do każdego narodowego włościanina ugoszczającego swojego postojalca.

Pozostaje mi prosić JWWMPana Dobrodzieja zachować dla nas czucia staley przyjaźni o nas, i przyjąć wrozpołożenie Jego uprzeymość naszę, jako jedyny i istotny dług społeczności. — Oddając i siebie samego, Jego pamięci, mam honor zostawać z naypowinnieyszém uszanowaniem.

Dnia 1 Februaryi 1817 roku. M. I. Skwir.

JW. WMPana Dobrodzieja
Nayniższym sługą
Nikonor Kaszyrynów.

Zgodno z oryginałem: Marsz. Sta. *Zaleski.*

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

PRUSSY

Oto jest Ustawa Króla Jmci Pruskiego, stanowiąca Radę Stanu:

My Fryderyk Wilhelm, z Bożey łaski Król Pruski i t. d.

W rozporządzeniu Naszém z dnia 27 paźdźiernika 1810, tyczącém się odmienionego kształtu zwierzchniczych władz krajowych, wskazaliśmy prawidła naczelnego w Państwie Naszém zarządu, pod nadzorem Kanclerza Stanu. Później rozkazem gabinetowym z dnia 3 czerwca 1814, urządziliśmy pod przewodnictwem Kanclerza Ministerium Stanu, zostawując stosunki jego w ogólności niezmienionemi, wszczególności zaś przepisaliśmy, ażeby wszelkie czynione nam rapporta przez Ministerium i Ministrów, bez wyjątku przesyłane były na ręce Kanclerza, któryby posiadając obraz całkowitego zarządu, mógł nam w potrzebnym razie zdanie swe w tey mierze udzielać. Jego zostawiliśmy ocenieniu, ażeby w mierę zachodzących okoliczności, rapporta te albo Nam sam przekładał, i rzecz, którey się dotyczą, przedstawiał, lub to samo poruczał Ministrom, albo też ustanowionym przy naszym woyskowym i cywilnym gabinecie osobom referującym.

Wszystkie te urządzenia potwierdzamy, i żeby nadal ściśle zachowane były, miećchcemy. Stanowiemy także, ażeby każdy Minister Stanu z końcem miesiąca lutego podawał nam przez ręce Kanclerza obraz swojego zarządu w ciągu upłynionego roku.

Chcemy oraz, ażeby Rada Stanu ustanowiona już w rozporządzeniu z dnia 27 października 1810 i w rozkazie z dnia 3 czerwca 1814, zaczęła teraz bydź czynną, po usunieniu przeszkód z wypadków czasowych wynikających i po doprowadzeniu władz zarządczych, do tego stopnia, iż Rada Stanu zamierzony cel osiągnąć może.

Podług tego stanowiemy, co następuje:

1. Rada Stanu dnia 30 marca 1817 rozpocznie swe działania. Posiedzenia jey odbywać się będą w naszym Królewskim zamku w mieście stołecznem *Berlinie.*

2. Rada Stanu jest naszą naywyższą władzą obradującą; nie ma atoli żadnego w zarządzie udziału.

Do tego obwodu działalności należą prawidła, wedle których kray ma bydź zarządzanym, jako to: *a.* Wszelkie ustawy, zasady i plany w przedmiotach administracyynych, mające na celu odmianę prawideł administracyynych, do których Władze Ministeryalne właściwie nie są upoważnione, tak dalece, iż wszelkie projekta do nowych, lub do uchylenia, odmienienia i objaśnienia urządzeń, przez też Radę Stanu do naszego zatwierdzenia przekładane bydź muszą. Udział przyszłych Reprezentantów krajowych do prawodawstwa, zostanie bliżey oznaczonym w ustawie konstytucyyney, która w skutek postanowienia naszego z dnia 22 maja 1815 ma bydź wypracowaną. *b.* Spory jurysdykcyyne między Ministeryami. *c.* Wszelkie przedmioty, które mocą trwających już przepisów prawnych do rozpoznania Rady Stanu należą. — Wszelkie materyje, które w pojedynczych wydarzeniach do Rady Stanu odsyłać będziemy, a mianowicie: zażalenia poddanych naszych na Ministrów; w każdym przypadku oświadczemy wyraźnie, czyli rzecz ma bydź przez Radę Stanu rozstrzygnioną, lub zdanie jey nam podane. — Sprawy zagraniczne wtenczas tylko póydą do Rady stanu, gdy tego w ważnych wypadkach wyraźnie uznamy potrzebę.

3. Posiedzenia Rady Stanu odbywać się będą pod naszem przewodnictwem w przypadkach, gdzie tego znaydziemy potrzebę; prócz tego zaś postanowiliśmy już, w ustawie z dnia 27go października 1810, naszego Kanclerza Stanu Prezesem pod naszemi rozkazami. On więc kierować będzie obradami.

4. Rada Stanu składać się będzie: I Z Xiążąt naszego domu, po ukończeniu lat ośmnastu. II. Z urzędników kraju, powołanych z urzędu swojego na członków Rady Stanu, któremi teraz są: Kanclerz i Prezes Rady Stanu; — Nasi Feldmarszałkowie; — rzeczywiści Ministrowie Stanu, którym ster zarządu powierzony; — Minister Sekretarz Stanu, do którego należy trzymanie pióra w Radzie Stanu, redakcyja protokółów i opinii, niemniey dopilnowanie formalności w trybie postępowania; — Naczelny zarządca poczt; — Naczelnik naywyższego Trybunału; — Pierwszy Prezes naczelney Izby obrachunkowey; — Członki naszey Rady Gabinetowey; — Officer przedstawiający nam sprawy woyskowe: — Dowodzący Jenerałowie w naszych prowincyach, w tenczas, gdy wyraźnie są powołani; — Naczelni Prezesowie w prowincyach, podobnież wyraźnie wezwani. — III. Z urzędników kraju, którym ze szczególnego zaufania naszego zasiadać i głosować w Radzie Stanu rozkażemy. Na teraz przeznaczamy wyszczególnione w spisie pod literą A osoby.

5. Te razem osoby tworzą ogół Rady Stanu, i bywają na posiedzeniach, wyjąwszy przypadki nieobecności lub nieuchronney przeszkody, o czém Prezesowi donieść powinny. — Nie może się odbydź posiedzenie, jak w gronie naymniey piętnastu członków, oprócz Xiążąt domu naszego.

6. Wszystkie członki Rady Stanu pozostają przy tytułach, jakieby z innych związków urzędniczych posiadali. — Stosunki starszeństwa nie uważają się w Radzie Stanu. Każdy członek, wyjąwszy Xiążąt naszego domu, zabiera próżne mieysce, gdzie je znaydzie. Prezes tylko ma pewne krzesło; po prawey jego stronie zostawia się próżne mieysce dla tego członka, który rzecz jaką przedstawia, lub głos zabiera, a po lewey siedzi Minister Sekretarz Stanu. — Członki Rady Stanu, w téinże znaczeniu, nie pobierają żadney płacy. — Ministrowi Sekretarzowi Stanu przydana będzie potrzebna liczba osób do pomocy.

7. Dla zgłębienia materyy i przygotowania ich na ogólne zebranie, na którem żadna rzecz nie może bydź wniesioną, jak tylko należycie do rozstrzygnienia przygotowana, rozdziela się Rada Stanu na siedm oddziałów: — 1) Spraw zagranicznych; — 2) woyskowych; — 3) sprawiedliwości; — 4) skarbowych; — 5) handlu i rzemiosł; — 6) spraw wewnętrznych i policyynych; — 7) religijnych i edukacyynych. — W przedmiotach ustawodawstwa nie jest potrzebnym osobny wydział: ponieważ wyszczególnione dopiero oddziały albo pojedyńczo, lub, gdy rzecz tego wymaga, w ogólnym zbiorze, celu byłey Kommissyi ustawodawczey dopełnią.

8. Każdy oddział składa się z 5ciu członków. Pierwszy starszeństwem przodkuje. Może wnieść do Prezesa o przybranie obcych osób nienależących do Rady Stanu, jako to: urzędników, uczonych, kupców, właścicieli dóbr, a Prezes takowe osoby przeznaczy. Nie mają one jednakże głosu, lecz tylko udzielają zdania w pojedyńczych przedmiotach.

9. Spis pod lit: B. obeymuje mianowane teraz na rok 1817 osoby za członków tych siedmiu oddziałów. Zastrzegamy sobie zmienienie lub potwierdzenie ich na początku każdego roku.

10. Zarządzający Ministrowie Stanu mogą bydź przytomni w oddziałach, gdzie materye ich zarządu tyczące się są roztrząsane, na każdy zaś przypadek winni są posłać jednego Radcę swego do oddziału, żeby tenże potrzebnego, w czém wypadnie, udzielał objaśnienia; atoli, ani wspomniony Radca, ani Minister, nie mają głosu w oddziale.

11. Przewodniczący oddziałowi członek, albo sam przychodzące rzeczy przedstawia, lub to innemu spółczłonkowi poruczą. Każda rzecz obesłana bydź powinna do wszystkich członków oddziału.

12. Po dostateczném rzeczy wyjaśnieniu, przystąpi się do głosowania, gdzie większość głosów stanowi. Prezydujący ma jeden głos, równie jak każdy inny członek.

13. Trzymaniem protokułu, układaniem opinii i wszelkich innych pism, trudni się w oddziałach członek prezydujący, lub inny z porucz enia tegoż.

14. Do zgłębienia powierzoney oddziałom materyi i podania opinii Prezesowi Rady Stanu, naznacza się, w mniey ważnych przedmiotach naywięcey dwa tygodnie, a w ważnieyszych; cztery tygodnie czasu. Jeżeli termin ten za krótki, należy powody przełożyć.

15. Prezes Rady Stanu, zniosłszy się z przodkującym w oddziale, wyznacza Referenta, który zdanie jego na ogólném Rady zebraniu przedstawi; zdanie to zawsze ułożone bydź powinno na piśmie.

16. Przed wniesieniem na ogólném zebraniu zdania, Minister Sekretarz Stanu i mianowany przez Prezesa członek oddziału Sprawiedliwości, roztrząsną projekt do prawa pod względem Redakcyi, i wspólnie z właściwym oddziałem załatwią uwagi, jakieby ze strony ich uczynione bydź mogły.

17. Prezydujący w oddziałach Rady Stanu członki mają prawo żądać potrzebnych aktów lub wiadomości od każdego Ministeryum lub innych władz, ażeby oddział mógł się z nich oświecić.

18. Jeżeli rzecz do kilku należy oddziałów, Prezes naznacza wspólną obradę.

19. Xiążęta domu naszego nie mogą bydź członkami żadnego oddziału. Zasiadają i głosują tylko na ogólnem zebraniu Rady Stanu.

20. Żadna rzecz nie może póyśdź pod rozwagę Rady Stanu, nie będąc jey od nas przesłaną, wyjąwszy jednakże wymienione w § 2 pod lit: *b.* i *c.*, które Prezes przedstawia i w miarę potrzeby oddziałom do roztrząśnienia porucza.

21. Prezes przeznacza koley, w którey przedmioty i opinije oddziałów na ogólném zebraniu Rady Stanu wnoszone bydź mają. Minister Sekretarz Stanu zawiadamia o tém członków, mianowicie zaś właściwego Ministra i Referenta.

22. Bez przytomności Prezesa nie może posiedzenie Rady Stanu mieć mieysca. Wrazie przeszkody wyznaczamy członka, który go wyręczy. W nagłych wypadkach mocen to sam uczynić, nim postanowienie nasze nastąpi.

23. Gdy zebranie *in pleno* Rady Stanu od prac oddziałów zależy, rozkazujemy je przeto przez Prezesa zwoływać. — Oddziały zgromadzają się w miarę swoich zatrudnień.

24. Referenci przedstawiają swe rzeczy *in pleno*, stosownie do przeznaczoney przez Prezesa, a przez Ministra Sekretarza Stanu obwieszczoney kolei. Jeżeli członki oddziału różnego były zdania, wówczas po przedstawieniu, członek przeciwnego będący zdania zabrać może głos, wyłuszczyć należycie powody i takowe pod rozstrzygnienie zebraney Rady Stanu oddać. — Po wystawieniu rzeczy przez członków oddziałów, będzie miał głos ten Minister, do którego gałęzi przedmiot należy. W powszechney jedności zdania zapisuje Minister Sekretarz Stanu uchwałę do protokułu. Jeżeli zaś zachodzi różność w zdaniach, naówczas członki, chcące oneż rozwinąć, donieść to muszą Prezessowi, który przeznacza porządek, w jakim każdy zdanie swoje wynurzyć może. W końcu zbiera Referent rozmaite te zdania na pismie, i przedstawia każdy w sporze pozostały przedmiot krótko i jasno, poczém większość głosów stanowi.

25. Równość głosów rozwiązuje Prezes, a ułożenie opinii lub uchwał stosownie do większości w Radzie Stanu nastepuję.

26. Minister Sekretarz Stanu zapisuje je, z imiennem obecnych członków wyrażeniem, do protokułu, który przytomne członki podpisują.

27. W przypadkach, gdy Prezes przez innego członka jest zastąpiony, przekłada mu następnie Minister Sekretarz Stanu protokół do podpisu.

28. Jeżeli My sami obecnie wRadzie Stanu przedmiotu jakiego nie rozstrzygniemy, naówczas przełoży Nam Nasz Kanclerz Stanu zdanie jey. Zadecydujemy potém zatwierdzenie uchwały Rady Stanu, lub odmówienie, albo też zwrócenie jey z uwagami Radzie Stanu do dalszey narady. — Zdania Rady Stanu i uprojektowane prawa i ustawy, podległe są bez wyłączenia zatwierdzeniu naszemu, i dopiero po sankcyi naszey nabierają mocy. Każdę ustawę kontrasygnuje Prezes, a poświadcza Minister Sekretarz Stanu.

29. Potrzebne wprzód zniesienie się w czém ze Stanami, należy do Rady Stanu, która tym końcem iednego lub więcey członków swego składu, wedle wyboru Prezesa, deleguie. Po ukończeniu czynności, znowu Nam rzecz będzie przełożona.

30. Pozwolenie oddalenia się członków Rady Stanu zawisło, stosownie do trwających przepisów, albo od Nas samych, lub od Prezesa.

31. W miesiącu czerwcu, lipcu i sierpniu, nie będzie posiedzeń całey Rady Stanu, chyba, iżby nagłące okoliczności zwołania jey wymagały. Czynności zaś oddziałów wciąż się odbywać mogą.

32. Polecamy Naszemu Kanclerzowi Stanu, Xiążęciu *Hardenbergowi*, przywieść do skutku ninieysze postanowienie we wszystkich częściach.

W *Berlinie* dnia 20 Marca 1817.

Fryderyk Wilhelm.

K. Xiążę *Hardenberg.*

A. *Członki Rady Stanu.*

I. Urzędnicy, powołani przez swóy urząd na członków Rady Stanu; Kanclerz Stanu, Xiążę *Hardenberg*, Prezes; Feldmarszałek Hrabia *Kalckreuth*; Feldmarszałek Xiążę *Blücher Wahlstatt*; Minister Stanu i sprawiedliwości *Kircheisen*; Minister Stanu i przychodów *Bülow*; Minister Stanu i spraw wewnętrznych *Schuckmann*; W. Szambelan, Minister Stanu i policyi, Xiążę *Wittgenstein*; Minister Stanu i woyny, Jenerał Major *Boyen*; Minister Sekretarz Stanu *Klewitz*; Naczelny zarządca poczt *Segebarth*; Naczelnik naywyższego Trybunału *Grollmann*; Naczelny Prezes naywyższey Izby obrachunkowey, *Schlabrendorff*; tayny Radca gabinetowy *Albrecht* Pułkownik *Witzleben*, Referent w gabinecie wóyskowym.

II. Siedmiu dowodzących Jenerałów w Prowincyach, jednakże tylko, gdy są wyraźnie powołani.

Dziesięciu naczelnych Prezesów w Prowincyach, również tylko za wyraźném onychże przywołaniem.

III. Urzędnicy, którzy ze szczególnieyszego zaufania mieysce i głos, jako członki Rady Stanu otrzymali; Xiążę *Karol* Meklemburski; Xiążę *Radziwiłł*, Namiestnik W. Xięztwa Poznańskiego; Xiążę *Putbus*, W. Rządca w Nowey Pomeranii; Minister Stanu i gabinetu, oraz W. Marszałek Hrabia *Goltz*; Jenerał piechoty Hrabia *Gneisenau*; Minister Stanu *Brockhausen*; Minister Stanu Baron *Altenstein*; Minister Stanu *Beyme*; Minister Stanu Baron *Humboldt*; Jenerał Porucznik i Jenerał-Adjutant *Knesebeck*; Minister Stanu i Jenerał Porucznik Hrabia *Lottum*; Biskup *Sack*; Dziekan Katedr. Hrabia *Spiegel*; tayny Radca Stanu *Stägemann*; Jenerał Major *Grollman*; rzeczywisty tayny Radca legacyyny *Jordan*; rzeczywisty tayny Radca legacyyny *Ancillonn*; Jenerał Major *Schöler 2gi*; rzeczywisty tayny wyższy Radca Rejencyyny *Kamptz*; Jener: Intendent *Ribbentrop*; rzeczywisty tayny wyższy Radca Rejencyyny *Nicolowius*; ditto *Frisse*; rzeczywisty tayny wyższy Radca finansowy *Ladenberg*; rzeczywisty tayny wyższy Radca sprawiedliwości *Dierichs*; rzeczywisty tayny wyższy Radca finansowy *Rother*; ditto *Maassen*; tayny Radca legacyyny *Hoffmann*; Radca Stanu *Scharnweber*; tayny wyższy Radca finansowy *Beguelin* młódszy; tayny wyższy Radca Rejencyyny *Dewitz*; tayny wyższy Radca finansowy *Ferber*; tayny Radca legacyyny *Eichhorn*; tayny Radca sprawiedliwości i Professor *Sawigny*. — W *Berlinie* dnia 20 Marca 1817.

Fryderyk Wilhelm.

K. Xiążę *Hardenberg.*

B. *Oddziały Rady Stanu.*

I. Przedmioty Zagraniczne. Jenerał piechoty, Hrabia *Gneisenau*; Minister Stanu *Brockhausen*; Jenerał Porucznik i Jenerał - Adjutant *Knesebeck*; rzeczywisty tayny Radca legacyyny *Jordan*; rzeczywisty tayny Radca legacyyny *Ancillon*.

II. *Przedmioty Woyskowe.* Jenerał piechoty Hrabia *Gneisenau*; Jenerał Porucznik i Jenerał - Adjutant *Knesebeck*; Jenerał - Major *Grollmann*; Jenerał - Major *Schöler*; 2gi, Jenerał Intendent *Ribbentrop*.

III. Przedmioty Sprawiedliwości. Minister Stanu *Beyme*; rzeczywisty tayny wyższy Radca sprawiedliwosci *Diederichs*; tayny Radca legacyyny *Eichhorn*; tayny Radca sprawiedliwości i Professor *Sawigny*; mający bydź mianowany członek z prowincyi Reńskich.

IV. Przedmioty Skarbowe. Minister Stanu, Jenerał Porucznik Hrabia *Lottum*; tayny Radca Stanu *Stägemann*; rzeczywisty tayny wyższy Radca finansowy *Ladenberg;* rzeczywisty tayny wyższy Radca finansowy *Rother;* tayny wyższy Radca finansowy *Ferber*.

V. Przedmioty Handlu. Minister Sekretarz Stanu *Klewitz;* rzeczywisty tayny wyższy Radca sprawiedliwości *Diederichs*, rzeczywisty tayny wyższy Radca finansowy *Maassen;* tayny Radca legacyyny *Hoffmann*; tayny wyższy Radca finansowy *Beguelin*; młódszy.

VI, Przedmioty Wewnętrzne. Minister Stanu Baron *Altenstein*; rzeczywisty tayny Radca Rejencyyny *Kamptz*; rzeczywisty tayny wyższy Radca Rejencyyny *Friesse*; Radca Stanu *Scharnweber*; tayny wyższy Radca Rejencyyny *Dewitz*.

VII. Przedmioty Religiyne i Edukacyyne. Minister Sekretarz Stanu *Klewitz*; Biskup *Sack*; Dziekan Katedr. Hrabia *Spiegel*; rzeczywisty tayny wyższy Radca Rejencyyny *Kamptz*; rzeczywisty tayny wyższy Radca Rejencyyny *Nicolovius*.

W *Berlinie* d. 20 Marca 1817.

Fryderyk Wilhelm.
K. Xiążę *Hardenberg*.

Anglia i Chiny

Donoszą z Londynu pod 25 marca: „ Amerykański okręt *Ida*, który opuścił *Kanton* dnia 2 grudnia, zawinął do portu wyspy *Wight*. Przywiezione przez niego wiadomości, są dość zaspakajającemi. Poselstwo Lorda *Amherst* nie powróciło wprawdzie jeszcze do *Kantonu* ale z rozkazu Vice Króla przygotowywano oddzielny dóm na przyjęcie posła i jego orszaku. Fregata *Alceste* stała spokoynie na kotwicy pod *Kantonem*. Angielskie okręty kupieckie zabierały swoje ładunki, i zdawało się, że nikt juz nie myslał o niedawno zaszłych wypadkach. “

Szwecya

W *Korrespondencie hamburskim* czytamy w listach ze *Sztokolmu* pod 14 marca: „ Jeden z tuteyszych mieszkańców uczynił przeciw osobóm, których imiona nie są jeszcze wiadome, tak ciężkie oskarżenie, iż rząd zwrócił na to całą swoję uwagę. Rzecz tę postanowiono wziąć pod nayscisleysze roztrząsnienie, a to dla surowego ukarania tych, którzy się okażą przestępnymi, czy to obwinionemi czy obwiniający.

Baron *Cederström*, nowo mianowany Wielkorządca wyspy *Gothland*, przyśpieszył wyjazd swóy, z powodu otrzymaney wiadomości, że na wyspie tey, w *Wisby* zaszły zamieszania z okoliczności spełniania przeciwnych prawu toastów w dzień imienin królewskich. “

Nayświeższe listy z *Sztokolmu* pod d. 21 marca donoszą o zupełney spokoyności w tey stolicy i całym kraiu. Pisma publiczne sztokolmskie umieściły dokładny opis uroczystości woyskowey z powodu przeniesienia chorągwi. Przy weyściu do wielkiey sali gieldy wystawiono bramę tryumfalną; po prawey iey ręce stał posąg iedności, z napisem na tarczy: *Jedność i wierność;* po lewey zaś, młody Dąb z napisem: *Oskar nadzieia Skandynawii.*

Niderlandy.

(Z gaz. berl) *Bruxella dnia 27go marca.* Obrząd chrztu syna Xiążęcia dziedzicznego odprawił się dzisiay w kosciele Augustyanów Kościół przybrany był uroczyscie i wybity kobiercami z krajowych rękodzielni. O godzinie 2giey udała się Familija Królewska, w posród odgłosu 51 wystrzałów działowych, do przygotowaney dla siebie na przeciw ambony loży, a z tamtąd na wyższy chór, gdzie się obrząd chrztu odprawiał. Po środku stał Król; po lewey jego stronie Królowa, Xiężna *Brunświcka* i Xiężna *Oranii* (wdowa); po prawey zaś Xiążę *Oranii* W. Xiążę *Mikolay* i Xiążę *Fryderyk*. Xiążę *Oranii* przyjął przy chrzcielnicy z rąk W. Marszałkowey Dworu, dziecię, i trzymał je podczas chrztu, które dopełniał naystarszy kapelan nadworny, Kawaler *Krieger*. 51 wystrzałów działowych zwiastowało zakończenie tego świętego obrzędu. Wszystkie ulice przejazdu napełnione były radośnemi tłumami ludu

Bruxella d. 30 marca. Młodemu Xięciu, synowi Xiążęcia Następcy tronu, Xiążęcia *Oranii*, dano na chrzcie imiona: *Wilhelm*, *Alexander*, *Pawel*, *Fryderyk*, *Ludwik*. Król kazał dnia tego rozdać na ubogich miasta 5000 zł.

Zaraz po wielkieynocy spodziewamy się tu Xiążęcia *Wellingtona* — Wyszedł rozkaz na uwięzienie Biskupa Gandawskiego. Ale on wczesniey opuścił swą dyecezyą, i do biskupstwa *ypernenskiego* wyiechał, zkąd potém przez granicę francuzką miał przeieżdżać.

Xiążę *Broglio*, Biskup Gandawski, ma lat 50. Uiechał z kraiu na początku rewolucyi, bawił kilka lat w Polsce, powrócił roku 1803 do Francyi; *Bonaparte* mianował go swoim nadwornym kapelanem; w roku 1805 został Biskupem w *Aqui*, i miał otrzymać kapelusz kardynalski. Roku 1807 został Biskupem Gandawskim. Ze zaś długo opierał się kościelnym przywłaszczeniom *Bonapartego*, uwięziony za to roku 1811, został osadzony w *Vincennes*, zkąd dopiero roku 1814 uwolniony, powrócił do biskupstwa Gandawskiego.

Hiszpania

Piszą gazety angielskie, pod 25 marca z *Londynu*: „ Nazaiutrz po straceniu tak zwanego Patryoty hiszpańskiego w *Walencyi*, nazwiskiem *Rechar*, znaleziono oskarżyciela iego zamordowanego; uciętą zaś głowę iego wbitą na pal, który postawiono na środku rynku, z taką kartką: *Oto dług, który wypłacam rycerzowi* Rechar *i towarzyszom iego, którzy padli ofiarą zdradzieckiego doniesienia.* Stracono w *Walencyi* 8 osób, a znaczną liczbę uwięziono, i spokoyność zupełnie przywrócono.

Niemcy

Podług gazety berlińskiey: „ D. 2 kwietnia W. Xiążę Jmc *Mikolay* przybył do *Frankfortu* nad *Menem* — W nocy na 3ci miał wyiechać do *Stuttgardu*.

Xiężna *Wallii* d 27go była na teatrze w *Karlsruhe*, a d. 28go rano do *Baden* wyiechała.

Dnia 27 b. m. odprawiła się w Frankforcie ostatnia sessya Seymu Niemieckiego, przed świętami Wielkanocnemi.

Dozwala się drukować Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Nr 29.

WILNO DNIA 10 KWIETNIA 1817 ROKU.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Austrya

Wiedeń, 3 kwietnia. Xiążę *Ruffo*, nadzwyczayny poseł neapolitański przy dworze tuteyszym, oddał Xięciu *Szwarzenberg*, Feldmarszałkowi i Prezesowi nadworney rady wojenney, wielki krzyż orderu ś. *Ferdynanda* i zasługi.

Pani *Murat* bawi ciągle w *Haimburgu*, gdzie także ma przybydź iey matka, Pani *Letycya Bonaparte*. *Hieronim Bonaparte* prosił o pozwolenie, aby z żoną swoią mógł kupić dom w *Prezburgu* i tam osieść.

Włochy.

Ze Włoch, d. 12 marca. Król Neapolitański, dla udoskonalenia założoney przez oyca fabryki, naznaczył roczne pięć nagrod dla naylepszych przy niey rzemieślnikow. Król wyiedzie nie długo ze stolicy, aby miasta swego Państwa objechał i obeyrzał — Wyszło teraz w *Neapolu* pismo o życiu i śmierci *Murata*; policya niezabrania go wcale, a nawet gazety tamteysze głoszą, iż rząd dobry niema się potrzeby lękać pism podobnych — W mieście *Otranto* kupuią niezmiernie wiele broni, która, iak mówią, przeznaczona iest do Egiptu — Pewny znakomity Protestant, będąc niedawno u Papieża, oświadczył mu, iż chce zostać Katolikiem; uderzył go Papież po ramieniu, i rzekł: *Zastanów się WPan lepiey nad tym zamysłem i dopiero za kilka miesięcy donieś mi, coś postanowił.*

Wielu zbiegłych z oyczyzny swoiey Hiszpanow osiada w *Tryeście*. Niedaleko brzegow Hiszpańskich dogoniono 2 okręty z temi ludźmi i nazad do kraiu zaprowadzono — Od roku 1809 osiadło w kraiach Papiezkich 482 zagranicznych rodzin — Zakazano w *Rzymie* zwyczaynych kazań na ulicach, osobliwie w czasie postu — Północni Amerykanie zakupnią teraz broń w całych Włoszech, bez względu na iey gatunek. Jest ona przeznaczoną dla powstańcow w południowey Ameryce — Po ukaraniu Algierczykow, Xięża Europeyscy doznaią w kraiach Barbaryyskich łagodnieyszego obchodzenia się, aniżeli dawniey — *Lucyan Bonaparte*, któremu nietylko Rząd papiezki, ale nawet Mocarstwa sprzymierzone nie pozwoliły udać się do północney Ameryki, oddał d. 2 b. m. dwie córki swoie do klasztoru ś. Katarzyny w *Rzymie*.

(*z gaz. berl.*) Oyciec święty, który przez nieiaki czas był nieco słabym, powrócił iuż do zupełnego zdrowia — *Lucyan Bonaparte* w ogrodzie swoim pod *Rzymem* założył nieiako Parnas dla znakomitszych wedle mniemania iego poetow różnych narodow; imiona poetow wysadził bukszpanem między szpalerami z drzewa laurowego — Poseł Hiszpański w Rzymie otrzymał w krótkim przeciągu czasu wiele gońcow; czynność ta gabinetu madryckiego stała się powodem do wielu domysłow — Arcybiskup Messyński, Mons. *Garasi*, umarł w 90 roku życia.

Dnia 11 marca dało się uczuć w *Chambery*, lekkie trzęsienie ziemi.

Ponad granicą Kantonu *Tessińskiego*, zebrała się banda rabusiow, która ma liczyć 1500 głów, dobrze wzbroionych i w karności wyćwiczonych, a te pod przywództwem iednego z dawnieyszych oficerow *Murata*. Wysłano przeciw nim woyska.

Królestwo Wirtemberskie

Jedno z pism publicznych Szwaycarskich daie takie zdanie o mowie, którą Król Wirtembergski zagaił posiedzenie Stanow swoiego kraiu: — „My Republikanie winniśmy dzięki dobremu sąsiadowi, z którego królewskich ust wyszły słowa, zawstydzaiące małych naszych Xiążąt, i ogłaszaiące prawdy, do których się w przyszłości, nawet w Rzeczypospolitey, odwołać będzie można. „

Oboie Królestwo odpowiedzieli na podany im adres podziękowania Stanow. Monarcha oświadczył między innemi w odpowiedzi swoiey: — „Jak we wszystkich czynnościach rządowych, dobro narodu za nayświętszą moię poczytuię powinność, tak i w tém, co się tycze konstytucyi, nie innem powodować się będę uczuciem. Stany zaś naylepiey udowodnią swóy sposob myślenia, przykładaiąc usilnego starania o powszechne dobro oyczyzny. „

Po przeczytaniu na sessyi Stanow d. 16 b. m. reskryptu Królewskiego, ieden z członkow oświadczył, iż w zgromadzeniu nie masz ani fakcyi, ani ducha iey, ani fakcyonistow, chyba że pod tym wyrazem rozumie się iednakowość zdań ludzi, którzyby raczey całe swoie szczęście, a nawet samych siebie, poświęcić chcieli, aniżeli wystawić się na odpowiedzialność przed Bogiem, sumnieniem, oyczyzną i temi, którzy ich obrali. Odpowiedzieli na to Ministrowie, iż w reskrypcie nie masz mowy o istnieiącey, ale o utworzyć się mogącey fakcyi. Na teyże sessyi dway członkowie Stanu rycerskiego oświadczyli, iż ten Stan nie chce odłączać sprawy swoiey od sprawy narodu.

Stany Północney Ameryki.

Odebrano tu wiadomości z północney Ameryki dochodzące do dnia 22 lutego. P. *Monroe z Wirginii* został obrany na lat 4 Prezydentem Zjednoczonych Stanow, a P. *Tompkins*, Vice-Prezydentem; obadwa rozpoczną d. 4 marca urzędowanie swoie. — Rząd Amerykański chce wysłać Ajenta do *Buenos-Ayres*.

Francya

(*Z gaz. berl.*) *Paryż dnia 28 marca.* Dnia 25 Kanclerz Królestwa na czele deputacyi Izby Parów, złożył Królowi, projekt budżetu, na posiedzeniu dnia 24go 109 głosami przyjęty. — Razem też ministrowie przez wielu deputowanych z naleganiem wezwani zostali, do wczesnego ułożenia budżetu na rok 1818ty, ażeby na przyszłém zgromadzeniu Izb w porze do rozwagi mógł bydź podany. — Król przyjął prawo o budżecie i przez wyrok pod 26tym, obu Izb posiedzenie za zamknięte oświadczył. Izba Parów natychmiast rozeszła się w milczeniu: Izba zaś deputowanych zgłośnémi okrzykami: *Niech żyje Król!* Wyrok królewski w Izbie Parów udzielony był przez Xiążęcia *Richelieu*, a w Izbie deputowanych przez P. *Lainé*.

Xiężna *Berry* pierwszy raz wyieżdżała d. 23go a potem była na obiedzie u Króla.

Wydawanie gazety *Journal Général (dziennik powszechny)*, z powodu pewnego artykułu na czas nieograniczony zawieszone zostało, a *Merkurego* zupełnie zabronione. O niczem więcey nie rozmawiaią teraz, tylko o trajedyi Germanika, i o trajedyi w trajedyi. Wiadomo iuż, że autor P. *Arnault* (znajomy z tragedyi swey *Maryusz* i pełnych dowcipu bajek, a szwagier Hrabiego *Regnault de St Angely*) po długiem i ścisłem zachowywaniu się w neutralności, w roku 1815 tak czynnie związał się przeciw Królowi, dobroczyńcy swemu, że w wyroku wygnania pod 24tym lipca umieszczonym został, a wyniosłszy się do *Belgiow*, bezpieczeństwa dla siebie nie znalazł. Bez względu iednak na to, rząd pozwolił sztukę iego wystawić, z pewnemi tylko ostróżnościami: gdyż wiadomo było, że ta okoliczność stanie się powodem do ucierania się par-

tyi ultrzystow i liberalistow. Liberaliści mocno postanowili, *Germanika* utrzymać, wsparci byli przez różnych oficerow, na połowie żołdu zostaiących. Policya dla swoich ajentow kazała rozdać 80 biletow parterowych, którym przykazano było, krzykiem i wrzaskiem przeszkadzać, zgoła iednak nie wtrącaiąc się do sztuki. Nacisk widzow był niezmiernie wielki. Wszystkie loże były zakupione. O południu iuż drzwi, a o godzinie 5ciey wszystkie weyścia osadzono. P. *de Cazes*, o pół do 6tey przyszedłszy, znalazł parter osadzony, i iuż nieporządek był się zrobił: tylko za pomocą straży i żołnierzy wcisnąć się było można. Zapóźno było zaradzać temu zamieszaniu. Jak tylko o godzinie 6tey drzwi otworzono, pięć minut nie wyszło, zrobił się ścisk do niewwierzenia wielki. Sztuki do samego końca z wielką słuchano spokoynością, która oklaskami tylko przerywaną była. Sztukę tę obok Templaryuszow poczytuią za naylepsze z nowszych dzieł tragicznych. Po zakończeniu grania, zaczęto głośno i z dodatkami nieprzyzwoitemi, wołać o imie autora, które wszystkim dobrze było wiadome. Ledwie ukazał się *Talma*, wnet na parterze podniosł się iakiś człowiek, przez trzech młodych wspierany oficerow, dobył szpady, i głośno gwizdnął. Jak tylko dała się widzieć szabla, wszyscy się rzucili na tego, który dobył szabli i na oficerow iego wspieraiących. W okamgnieniu parter zamienił się w pole boju; zewszech stron cięcia tylko same i uderzenia widzieć się daia. Pierwsza galerya i niektóre loże wmieszały się do walki. Wiele oficerow, na połowie żołdu zostaiących, skoczyło na parter, ku pomocy swym towarzyszom. Z trudnością się straż wcisnęła, i ledwie nie ledwie przywróciła pokoy. Ten, co pierwszy szabli dobył, z ran zadanych miał umrzeć. Wiele poiedyńczych bitew, poszło z tey głowney walki: mówią o poiedynku między półkownikiem *Moncey*, synem marszałka, a Panem *Fitzjames*, synowcem para, majora gwardyi króleskiey; o drugim także poiedynku, między półkownikiem *Jacqueminot*, a Panem *de Barente*. Młody *Moncey* miał zostać ranionym. Gdy w czasie tego hałasu *Talma* wyszedł z oświadczeniem, że autor sztuki nie chce bydź wymienionym, odezwał się ktoś z parteru, że wiadomość o tem przez telegraf przyysdź musiała. Przed reprezentacyą sztuki u drzwi teatru przedawano kije, pod nazwiskiem *kijow Germanika*. — Król tragedyą tę dawniey nieco czytaiąc, bardzo był ukontentowanym z jey rzeczy. Xiążę *Berry* był od początku do końca reprezentacyi.

Anglia.

Londyn, *d. 28 marca*; W. Xiążę Jmć *Mikołay*, przed odjazdem swoim z *Londynu*, darował dla każdego ze znakomitszych służących po pierścieniu dyamentowym, a kamerdynerom każdemu po złotym zegarku i gotowizną 40 f. szt.

P. *Cobbet* z dwóma synami zamyśla przenieść się z *Liverpool* do *Ameryki*. Oyciec przeznaczył obódwóch synow na prawnikow i przyszłych sędziow w Ameryce — P. *Hunt* przebywa teraz w *Bridport* i stara się zostać w Parlamencie Reprezentantem tego miasta — W *Berbice* w Indyi zachodniey równie wielkiego doznano trzęsienia ziemi, iak i na pobliższych wodach — Wielu oficerow z regimentu *Watteville*, którzy wprzódy mieli zamiar osiąść w *Kanadzie*, gdzie rząd gotow był wyznaczyć dla kapitana 120 akrow ziemi, dla porucznika 80, a dla chorążego 50, odmienili swóy zamiar i udali się do *Ameryki* dla przyięcia służby u powstańcow — Jeden z tych, którzy byli hersztami rozruchow w *Scheffield*, skazany został na dwóletnie więzienie — Wielu z uwięzionych w *Manchester* otrzymało wolność. Dziewięciu tylko siedzi ieszcze w więzieniu, dla postąpienia z nimi podług prawa — Wystawienie nowey birży w *Liverpool* kosztuie 110,844 f. szt.

Parlament. Dnia 25 marca.

Izba wyższa. Bil względem zapobieżenia zgromadzeniom buntowniczym wzięty został do ostatecznego roztrząśnienia. Lord *Erskine* mówił przeciw bilowi. „Póki bil ten trwać będzie rzekł on, póty żadną miarą lud nie będzie się mógł zgromadzać, dla naradzania się względem potrzebney reformy Parlamentu, bez narażenia się na samowolne postępowanie iakiey osoby magistratowey.„ Lord Kanclerz odpowiedział, że każda osoba magistratowa, któraby przestępowała władzę swoię i samowolnie zgromadzeniom przeszkody czyniła, ściągnęłaby zaskarżenie i że właściwa wolność zgromadzeń ludu nie iest bynaymniey tamowaną przez bil, który prócz tego czasowym tylko iest bilem. Lord *Sidmouth* wniosł przyięcie wyiątku, któryby pozwalał zgromadzeniu westminsterskiemu odbywać się na rynku *Coventgarde* zwanym, chociaż ten blizko domu parlamentowego iest położony. Wniesienie to przyięte zostało. Wiele innych dodatkow uczyniono, a bil przeszedł 111 głosami przeciw 23.

W *Izbie niższey*, oświadczył Lord Kanclerz, że w piątek (dziś) uczyni wniesienie, względem odroczenia aż do poniedziałku drugiego tygodnia. — P. *Gilbert* zdał sprawę względem srodkow oszczędności, które komitet za potrzebne uznał. Wyraził, że następuiące mieysca ze śmiercią zaymuiących je bez szkody ustać mogą, mieysca te są trzech sędziow ziemskich i leśnych, Audytor Izby skarbu i czterech jeneralnych płatnikow, Inspektor pięciu portow, Gubernator wyspy *Wight* i jeneralny kommissarz popisow woyskowych.

W gazecie petersburskiey, *Ruski Inwalid*, pod 14 marca z *Londynu*, czytamy, co następuie: „Pomieszczony iest w gazecie *Morning-Chronicle* zmyślony list, który iakoby pisany z rozkazu Bonapartego przez Jenerała *Montholon* do Pana Hudson *Lowe* rządcy wyspy ś. Heleny. Typograf Ridgway, dodał do niego wstęp, napisany przez nieiakiegoś *Santini*, byłego odźwiernego u Bonapartego, niedawno przybyłego do Londynu. List i wstęp do niego, napełnione są sprzecznościami i niedorzecznością. Oto iego zawarcie:

Móy Jenerale!

„Traktat zawarty między Królem Jmcią Brytańskim, Cesarzem Austryackim, Cesarzem Rossyyskim i i Królem Pruskim, 3 sierpnia 1815 roku, odebrałem razem z listem adresowanym do mnie pod datą 23 lipca.„

„Cesarz Napoleon robi oświadczenie przeciwko takowemu traktatowi. Nie iest on bynaymniey ieńcem Angielskim, kiedy w obecności reprezentantow narodu zrzekł się korony dla syna swoiego, i w imieniu konstytucyi przyiętey przez tenże narod, dobrowolnie się udał do Anglii, w celu pędzenia tam prywatnego życia, pod zasłoną praw Brytańskich. Przestępstwo ustaw niemoże dać zasady żadnemu prawu. Osoba Cesarza Napoleona iest w mocy Angielskiey; lecz nigdy niebyła pod władzą Austryi, ani Prus, i według wszelkiego prawa i uważaiąc zwyczaie Wielkiey Brytanii ani się teraz pod nią znayduie: gdyż to mocarstwo nigdy nie robiło zamiany ieńcow swoich na Rossyyskich, Pruskich, Austryackich, Hiszpańskich i Portugalskich, chociaż nie raz będąc sprzymierzone z niemi, wspólne toczyła woyny.„

Ugoda 2 sierpnia zawarta we dwa tygodnie po przybyciu Cesarza Napoleona na brzegi Angielskie, niema za sobą żadney mocy prawa. Ona wystawia światu widok połączenia się czterech pierwszych mocarstw Europy, dążącego do zgnębienia iednego

prywatnego człowieka. Cesarze Austryacki i Rossyyski, oraz Król Pruski, niemaiąc żadnego prawa nad osobą Cesarza Napoleona, niemogli czynić żadnych w tym względzie rozrządzeń.„

Takowy list zakończony iest gorzkiemi narzekaniami na sposob obchodzenia się z ieńcem na wyspie ś Heleny.

Były odzwierny gabinetowy *Bonapartego*, *Santine*, wyraził ieszcze w wydanem tu pismie, iż d. 2 czerwca r. z. 1816 przybyli Kommissarze Mocarstw sprzymierzonych do wyspy ś. Heleny. Po dwumiesięcznym pobycie chcieli widzieć *Bonpartego*, który iednak oświadczył, iż ich przyymie nie iako Kommissarzy, ale iako prywatne osoby.

Od 25 lat nie wywieziono tyle towarow z W. Brytanii, ile w roku 1815. Wartość ich bowiem wynosiła 60 milionow 683.894 funt szter; w roku 1814 wywieziono za 56 milionow 591.514; w roku 1816 za 51 milion 260.467, a w roku 1792 tylko za 24 miliony 446 849 funt. szt.

Gazeta wychodząca w *Glasgow* donosi o uwięzieniu Xiędza *Douglas* z *Dundee*, za to, iż na ambonie i w publicznych mowach pozwolał sobie buntowniczych wyrazow.

P. *Cobbet*, przyiaciel ludu, który niedawno nie chciał wyyść na poiedynek z Panem *Lockhart*, członkiem Parlamentu z *Hampshire*, dostał od niego kiiem, tak dalece, iż musiał plaster na głowę przyłożyć. Wstydzi się tych kiiow tak bardzo, iż wszystkiemu zaprzecza.

Jedno z tuteyszych pism publicznych wyraża co następuie: — „W Prussach i w kilku innych kraiach utworzyły się towrzystwa, które postanowiły nie używać towarow z rękodzielni angielskich. Nic w tém niemasz nagannego; lecz zasługuią na wyrzuty ziomkowie nasi, którzy sami chcą nas pozbawić handlu zagranicą, przez podanie Parlamentowi proźby o zburzenie machin, którym pierwszeństwo w dobroci towarow naszych winniśmy.„

Odebrane z rozmaitych okolic kraiowych wiadomości wyrażaią, iż taka w miastach rękodzielnych panuie spokoyność, iakiey iuż dawno nie było. Po ostatniem zgromadzeniu pospólstwa w *Manchester*, żaden nie zaszedł rozruch. Z 21 osób uwięzionych w *Chester Castle*, 16 puszczono na słowo, a 5 ma złożyć zaręczenie. Reszta zaś ludu rozeszła się spokoynie. Podzielono go na oddziały po 10 ludzi; każdemu oddziałowi dowodził kapitan, który niósł proźbę. Wszystkie proźby zawierały w sobie buntownicze myśli; wyrażono w nich między innemi: — „Jeśliby Xiążę Rejent nie miał względu na ich przełożenie, w tym razie i oni odmówią mu swoiey pomocy.„

Zapewniaią, iż nie tak nędza, iako raczey duch iakobinizmu był powodem do buntu robotnikom w *Manchester* i innych miastach: mogą bowiem, kiedy chcą zarobić 30 szylingow na tydzień. Dotychczas uwięziono tylko ludzi nizkiego stanu, i po większey części wypuszczono ich na wolność; takiemi są: Spenceanie niemaiący roboty, węglarze, tkacze, szewcy i krawcy. Ludzi poymanych w *Glasgow* osadzono w zamku Edynburskim, a z *Manchester* sprowadzono do *Londynu*. Duch buntowniczy okazuie się w *Yorkshire* bardziey, aniżeli gdzieindziey.

Ucichło zupełnie o sprawie więźniów w *Tower*. Stan atoli handlu, rękodzieł i skarbu, wprawia nas w niespokoyność. Wydatki kraiowe są nierównie większemi od przychodow, tak dalece, iż przeszło na 56 milionow funt. szter. nowych papierow skarbowych wydać musiano. Opłata akcyzy przyniosła w ostatnim kwartale 600,000 funt. szt. mniey, iak w poprzedzaiącym.

Nadzwyczayne wydatki, które Parlament w ilości 300,000 funt. szt. uchwalił, wydrukowano z rozkazu Izby niższey. Takie wydatki posłow naszych przy dworach zagranicznych wynoszą 28 521 funt. szt. i obeymuią opłatę komornego, poczty i t. d. P. *Gore-Ousley* rachował 1095 funt. szt. za sprowadzenie z Persyi do Anglii 8 koni, które w podarunku Xięciu Rejentowi ofiarowano.

Hiszpanija.

Piszą z *Paryża*, pod 19 marca: „Rozruchy w *Walency*, w Hiszpanii, były dosyć znaczne, lecz nie pochodziły z iakowego spisku przeciwko rządowi, ale tylto z opłaty od węgli. Lud wysłał deputacyą do Jenerała *Elio* i podał mu skargę; lecz on kazał wziąć Deputowanych do więzienia; uwolniło ich pospólstwo, poczém zaszła bitwa z woyskiem, które iednak zwycięztwo odniosło.

Hiszpania i Portugalia.

Piszą z *Londynu* pod 18 marca: „Jenerał *Toledo*, który z południowey Ameryki przybył do *Bordeaux*, uda się, iak słychać, do Hiszpanii i rozpocznie tam układy względem przywrócenia powszechney spokoyności w południowey Ameryce. Vice Król *Apodaca* miał iuż zawrzeć rozeym z nayznakomitszemi dowódcami korpusow powstańcow Hiszpańsko-Amerykańskich.

Ameryka Hiszpańska.

Donoszą z *Nowego-Orleanu* pod d. 21 grudnia, iż powstańcy Mexykańscy odnieśli zwycięztwo nad woyskiem Królewsko-Hiszpańskiem niedaleko *Rey* Jenerał *Victoria* uderzył na 2000 hiszpanow, zdobył milion dollarow i 600 ieńcow zabrał. Opasano ściśle Vice-Króla *Apodaca*. Wielu oficerow i żołnierzy europeyskich znayduie się w woysku mexykańskim.

Dozwala się drukować: Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

OGŁOSZENIA

1. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Kommissya za Naywyższym Ukazem dla rozpoznania długów i majątków b. Litt Hetma i Pofskar. Ogińskich w mieście Wilnie ustanowiona przy czynieniu weryfikacyi pretensyow Kredytorskich z oryginalnemi dowodami przez JW. Ministra Finansow zaleconey znalazłszy że niektórzy z Kredytorow do tych czas wykonali na realności sądzoney sobie Dekretem Likwidacyynym przysięgi pod ammissyą a zatém wzywyją się po raz ostatni iżbyci nie zwłócznie stawali dla uzupełnienia takowey przysięgi o czém ażeby każdemu było wiadomo ostrzeżenie te, do Gazet Kuryera Litto Kancellaryi swojey umieścić zaleca. Datt w Wilnie 1817 Apr. 10 dnia. Komisarz Dominik Kozakiewicz.

Archiwista Antoni Osipowicz.

1. Po zeyściu Kajetana Michałowskiego Komornika Wiłkomirskiego w Processie w Sądzie Ziemskim Wileń między Sukcessorami, Administratorami, i pretensorami przez dwa dyllacyyne Dekreta tegoż Sądu jeden roku 181 Januar. 26 dnia, drugi roku 1817 Januar. 10 dnia zapadłe nakazano uczynić awizacyą trzykrotną w Kuryerze Litt. iżby do następney oczywistey rozprawy w Sądzie Ziem Wileń. będź mogący istotni naybliżsi po zeszłym Kajetanie Michałowskim Komorniku Wiłkomiec. Sukcessorowie i pretensorowie, jakiego bądź tytułu do majątku Zeszł. Kajetana Michałowskiego regulujący pretensye sub amissyą causae z dowodami jawili się, w zaskuteczniéniu wyroków pomienionych Dekretów niniéysza trzykrotna w Kuryerze Litew. zamieszcza się awizacya.

Józef Urbanowicz Regent Z P. W.

1 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego Całą Rossyą &c &c.

Urodz. i JJPP. Mikołaiowi Iwanowiczowi, Nikicie Siemianowu Krupiennikowu, Wasilu Pietrowiczu Będerskomu, Piotru Andrejewiczu Kondratiewu, Andreiu Pietrowiczu Hulszynu, Abramu Mikitinu, Pawłu Alexiejewiczu Biełousowu, Fiedoru Ma

łw'ejewiczu Korotkowu, Niłu Łoszkinu, Parfienu Lwowiczu Ziemlakowu, Siergieiu Iwanowiczu Koczetkinu, Pietru Michayłowiczu Szyszkinu. Iwanu Ilinu, Michayłu Pawłowiczu Hubinu, Mironu Tryfonowiczu Wiskowu, Stiepanu Filipowiczu Udałowu, Iwanu Siemienowiczu Zybowu, Dimitru Wasilewiczu Martinowu; Michayle Jehorowiczu Mituszynu, Iwanu Alexiejewiczu Tołstiakowu, Wasilu Andrejewiczu Bołotnu, Aksientiemu Burcowu, Jakowu i Maxymowi Muraszowym, Fiedoru Fiedorowiczu Zienkowu, Jakowu Nikitinu Muraszowu, Siemionu Michayłowiczu Mamintowu, Stiepanu Pietrowiczu Michiewiczu, Pietru Fiedorowiczu Bołotnowu, Wasilu Jenowu Achmutuiewu, Wasilu Chwastunowu i Star. Fayw Szowi Wolfowi Kredytorom, niemniey Star. Szmuklerzowi Markusowi Debitorowi, Pozew Edyktalny loco per agenda executionis przed Sąd Magistratu M. Wilna Prawem gościnnym sądzić się mających; z cytacyi Siemiona Iwanowa Kuźniecowa byłego Kupca miasta Toropecka, który Obżłny pozywa Referując się do Rezolucyow Magistratu M. Wilna, Awizacyow w Kuryerze Litew. zamieszczonych, oraz Dekretu Dyllacyynego Sądu Magistratu Wileń. Roku 1817 Apr. 6 dnia zapadłego i dalszych dowodow u Sądu złożyć się maiących, zakładaiąc następne Prośby, o rozdzielenie rub. srebr. 2,929 kop. 75, z licytacyi towarow Złgo wynikłey pomiędzy, zawić się mogących Kredytorow z zapisaniem wieczney amissyi dla tych, ktorzyby z dowodami iawić się niechcieli do teraźnieyszey oczewistey rozprawy, o zasądzenie na Obżłm Debitorze Markusie Szmuklerzu pro iæ massy rubli srebr. 34 z procentami i expensam Prawnemi zł. 800 o warowanie loci standi od tegoż, oraz o to, co czasu sprawy proszonym będzie, S. M. Z. i z wolnym łączeniem nowey.

Roku 1817 mca Apr. 9 dnia, Woźny niżey wyrażony zeznawam, iż takowego Pozwu Edyktalnego, loco per agendæ executionis z instancyi Siemiona Kuźnicowa b. kupca miasta Toropecka, kopią iedną do Gazety Kuryera Lit. dla zamieszczenia oney w Redakcyi teyże Gazety oczewiście złożyłem; a drugą kopią zgodną z oryginałem do drzwi sądowych Magistratu Wileń w Ratuszu przybiłem i tak wszystkich wyrażonych i niepomienionych w Pozwie Kredytorow i Debitorow Siemiona Kuźniecowa dla rozprawy Prawem Goscinnym do Sądu Magistratu M. G. Wilna powołałem, iżby ciż pod obawą amissyi z dowodami w Magistracie iak nayrychley iawili się ostrzegłem.

Krzysztof Waszkiewicz Woźny Powiatu Wileń.

1. Wiktor Regulski obiąwszy w possessyą spadły na niego Sukcessyyny majątek miasteczko Czarnyostrow i Hlybokie nazywaiący się życzy oddać w dwunastą-letnią arędę. Jeżeliby kto miał chęć wzięcia onego niech się zgłosi do samego aktora Regulskiego mieszkaiącego w Kamień u Podolskim w domu Karmelitańskim lub do zarządzającego tymże maiątkiem Adwokata Klemensa Marcinowskiego od którego i o warunkach poinformować się może.

1. W domu pod Nm 584 na ulicy Niemieckiey położonym, dziedzictwa W. Przemienieckiey nayduje się do zaaręndowania Sklep ze Spichlerzem, stancyą oraz piwnicami na handel Korzenny lub sukienny i na jaki kto sobie życzyć mogłby, a to od Sgo Jerzego bieżącego roku — W témże domu znayduje się para koni siwych sprzęgłych do sprzedania.

1. Niżey podpisany, handel na ulicy Niemieckiey w domu pod Nm 384 W. Przemienieckiey położonym dotąd utrzymywany zamknął i nadal go nie ótworzy. A gdy ma od różnych osob tak za obligami i Inskrypcyami, jako też za rachunkami nie uzyskane należności, przeto uprasza wszystkich Jemu zawiniaiących iżby raczyli wypadaiące należności na ręce W. Dominika Szklennika Adwokata Sądu Głgo maiącego do przyjęcia i do zakwietowania plenipotencyę zapłacić. Kredyt dla zawiniaiących w dobrey wierze i ufności dopełniony każe spodziewać się w zaskutecznieniu onego wzajemności. Którey oczekując, takową awizacyę podpisuję.

Sebestyan Stachowski

1 Niżey pisząca się pozostała wdowa z małoletnym synem, uwiadamiam WWJPanow Kuratorow i Plenipotentów zeszłego nie dawno WJPana Ludwika Czartoszewskiego Szambeliana B. D. Polgo iż ja maiąc uczynione zapisy przez zeszłego męża mojego w Imieniu Xawerego Czartoszewskiego Chorążego 6 w Polłch podobnie nie dawno zmarłego, na wszystkie summy i cały majątek po ś p Ludwiku Czartoszewskim na niego z prawa natury (jako rodzonego brata) spadające; aby wszystkie cerografy, skrypta, obligi, i wszelkiego rodzaju dokumenta; oraz kleynoty, Perly, Srebro, Złoto, Miedź, i t. d po ś. p Ludwiku Czartoszewskim w ich pozostałe opiece, nikomu innemu pod żadnym pretextem wydane niebyły, tylko samey niżey piszącey się, jako nayspráwiedliwszey majątku pozostałego przy prawnych zapisach Sukcessorce — Mam honor równie publiczność upraszać i ostrzedz, ażeby żadnych dokumentow po zeszłym Ludwiku Czartoszewskim pozostałych; nie nabywała, albowiem: dozna straty i szkody, gdy tę anihilowane pewnie zostaną

Anna Czartoszewska.

Wiadomość o cenie produktów na rynkach wileńskich. — Niepołożone liczby znaczą, że tych produktow nie przedawano.		Dni Targowe miesiąca marca 25. Cena na assygnaty Rub.	kop.	27. Rub.	kop.	30. Rub.	kop.
Beczka litewska maiąca garcy litewskich 144.	Żyta suchego	—	—	—	—	54	—
	— surowego	—	—	—	—	50	—
	Pszenicy ozimey	—	—	—	—	88	—
	— — jarey	—	—	—	—	—	—
	Jęczmienia	—	—	—	—	30	—
	Owsa	—	—	—	—	20	—
	Gryki	—	—	—	—	—	—
	Grochu	—	—	—	—	—	—
	Krup jęczmiennych	61	20	61	20	61	20
	— owsianych	87	84	87	84	87	84
	— gryczanych	69	12	69	12	69	12
Pud rossyyski.	Łoju surowego	12	—	12	—	12	—
	— topionego	18	—	18	—	18	—
	Miodu z woskiem	24	—	24	—	24	—
	Wosku	48	—	48	—	48	—
	Świec woskowych białych	100	—	100	—	100	—
	— — — żółtych	80	—	80	—	80	—
	— łojowych przywoźn.	20	—	20	—	20	—
	— — — tu robion.	18	—	18	—	18	—
	Siana muroźnego	—	—	—	—	—	80
	Faska masła 6 garcowa	—	—	—	—	20	—
	Piwa krajow. beczka 40 garco.	13	80	13	80	13	80
	— dubeltowego	24	60	24	60	24	60
od 1 do 8 aprila.	Chleba razowego funt 1	1	—	—	—	—	7½
	— średniego —	1	—	—	—	—	10½
	— pytlowego przedn. —	3	—	—	—	—	60
	Mięsa funt 1	—	—	—	—	—	18
	Wódki garniec 1.	—	—	—	—	2	88
Od 10 apr. do następney poczty	Rubel srebrny	—	—	—	—	3	87½
	Dukat hollend.	—	—	—	—	11	88
	Imperyał	—	—	—	—	37	28

DRUGI

Wilno dnia 10 kwietnia 1817. Roku.

OGŁOSZENIE.

1. W dodatku do Kuryera Litto Nm 25. Izba Skarbowa Grodzieńska umieściła swe ogłoszenie o terminach naznaczonych do Licytacyi Dóbr JW. Hrabi Ogińskiego, byłego Podskarbiego Wielkiego Xtwa Litewskiego, a teraźnieyszego Senatora Państwa Rossyyskiego na Skarb zajętych. — W ogłoszeniu tém wyraziła, jakie mianowicie Dobra w Gubernii Grodzieńskiey położone, przez Licytacyą oddawać się mają w arendę. Nadto ieszcze obowiązana jest uwiadomić Publiczność, że oprócz tych dóbr, żadne inne ani do własności Skarbowey, ani do tey Licytacyi w Gubernii Grodzieńskiey należec niemają. Albowiem podług rozkazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI w dniu 7m Sierpnia roku przeszłego 1816 Rządzącemu Senatowi danego, te tylko Skarb zaymuje, i z nich Kredyrorow zaspakajać obowiązuje się, które konfiskowane były w roku 1794 i zostawały pod rozporządzeniem Kommissyi w Wilnie do rozpoznawania długow i funduszow JW. Hrabi Ogińskiego ustanowioney; wszystkie zaś inne od roku 1802 czy to Prawem Sukcessyi przypadłe, czy kupione, czyli też obrotami Ekonomicznemi nabyte przez JW. Hrabiego Ogińskiego Senatora, do Skarbu nie są zajęte i Licytacyi teraźnieyszey do wypuszczenia w trzyletnią arędę nie uległą.

Sowietnik i Kawaler Konstanty Maxymowicz.
Antoni Krupowicz Naczel. Wydź. Ekon.
Regestrator Klemens Korzeniewski.

---

2. *Niżey podpisany zawarłem Kontrakt w roku 1808 z W. Majorem Sztabu Prowiantskiego Juzwickim, na dostanowienie do Magozynu Wołkowyskiego pewney partyi żyta i owsa — Jakoż w tymże samym roku na skutek zrobioney umowy, dostarczyłem do Magczynu Wołkowyskiego wyż wzmienione produkta, za ktore należność do rąk moich odebrałem. Ilość wypłaconych mi pieniędzy W. Major Juzwicki zapisał na kontrakcie, który odtąd przy tymże W. Majorze znayduje się; z tego więc powodu, iż rzeczony kyntrakt jako już uzkuteczniony a tym samym żadnego waloru nie mający. nie jest zawrócony i aby w czasie, nie podpadał, jakowemu tłumaczeniu, ninieysze ogłoszenia dla umieszczenia w gazecie Kuryera Litewskiego podaję. Datt 5 Kwietnia 1817 roku.*

Paweł Boreysza b. Marsz. Guberski Guber. Litt. Grodzień.

---

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski wyrokiem Wileń. Głównego Sądu 2 Depar. dnia — Oktobra 1815 roku na usatysfakcyonowanie Wierzycieli zeszłego Wileń. Guber. Strapczego *Jana Sławińskiego* ustanowiony, po uprzedzonem obwiaszczeniu do majętności Kieny w Wileń. Pttcie położoney w d. 3 teraźn. mca Kwietnia przybywszy, dla dogodności tak Sądowi jako też stronom do tey rozprawy wchodzącym przez rezolucyą w dniu 4 tegoż mca nastałą juryzdykcyą Sądu swojego do miasta Wilna przenieść postanowił, gdzie *od dnia 16 teraźn mca Kwietnia* do expediowania przyporuczoney sobie czynności przystąpi, ażeby więc w wyrażonym terminie, osoby mające w tem interesie potrzebę jawienia się przed Sądem niniejszym ze wszelką prawami przepisaną gotowością stawały, uwiadamia — Jan Ciechanowiecki Sędzia Z. Wileń. Michał Sawicki Sędzia Grodz. Wilań. Karol Mosiewicz Sędzia Grodz. Oszmiański. Za zgodność poświadczam Rejent M. Tallat.

1. Przez W. Benedykta Kordziuka b. Sędziego Gran. Pttu Wileń. i dalszych, po Adamie Drobyszu star. następców, nowym processem, przez awizacyą w dodatku do Gazety Kuryera Littgo 1817 Mar. 9 d. Nro 21 umieszczoną, między wielu Xtwa Litto Obywatelami, o majątki w różnych Gubernii Wileń. Pttach położone, do sprawy powołanymi, i Antoni Montwiłł Starosta Juchniszski o Dziedzictwo dóbr Laudy będąc pociągnięty; chociaż miałby prawo burzyć porządek do sprawy przyyścia, a stąd o skutki prawne się dopomnieć, jednakże gdy wciągu siedmdziesięcio-letniego życia swojego, łupem cudzey własności, niezatruł sumnienia, i spokoyności swoich, gdy mu nietylko Art. 91 z Rozdz. 4 i dalsze ustawy Krajowe za obronę dziedzictva służą; ale nadto, gdy zarzut nie prawnego władarstwa majątku uczyniony bydź nie może: przeto interessowanych objaśnić postanowił — Dobra Lauda-Poniekielpie alias Synstyszki w powiecie dawniey szczególnym Wileńskim, a teraz ogólnym Szawel leżące, były w prawdzie niegdyś własnością Dziedziczną Adama Drobysza star. Pojeziorskiego, lecz ten wespół z żoną swoją Rozalią z Białłozorów Drobyszową star. za summę zł. pol. 30,000 prawem w roku 1759 Kwietnia 23 d. datowanem, i tegoż roku mca Sierpnia 28 d. — W Magdeburgii Szadowskiey przyznaném (i w Ziem. Pttu Rosień. 1779 Maja 3 d. oblatowanem) Andrzejowi z Giełwanowa Rewkuciowi Czesz. Staro-Dubowskiemu wiecznością wyprzedał, — I zaraz przez Intromissyą jednoczasowie sporządzoną i jednoczasowie z prawem, w Magdeburgii Szadowskiey zeznaną, oraz w Ziem. Pttu Rosień. aktykowaną, w possessyą podał — A od tego Montwiłł Starosta podobnież wiecznością za prawem w roku 1778 Września 16 dn. datowaném, et eorundem w Ziem. Xtwa Zmuydz. przyznaném za summę 4600 talar. bitych, jeszcze za życia Adama Drobysza star. nabywszy, eorundem przez Intromissyą 19 dnia sporządzoną, a 23 d. w Ziem Xtwa Zmuydz. zeznaną do possessyi wszedłszy —, Przez cztery blisko dawnościów Ziemskich spokoynie i bezprzeszkodnie prawem dziedzicznêm possyduje. — A jak star. Montwił w tym processie usprawiedliwił się; tak też i w każdym Sądzie o słuszności rzeczy przekonana stronę — Datt w Druwiszkach 1817 Kwietnia 2 dnia.

Józef Roszczewski Rejent Graniczny i Adwokat sub. P. Rosień.

---

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski w Kluczu Kobryńskim, Maiątku zeszłego Gustawa Helwiga odstawnego woysk Rossyyskich Majora agituiący się, celem zaspokoienia długu Zaiemnemu Monarszemu Bankowi należnego, i na tymże Klucza opartego, wyrokiem swoim wypuszczenie arędą na rok ieden, lub za wskazaną potrzebą na dwa lata Klucza Kobryńskiego z attynencyami, oraz folwarku Suchowczyc i maiątku Karolina, za gotowe z góry pieniądze, więcey daiącemu; zadeterminował i termin dnia 23 Junii idącego teraźnieyszego roku przeznaczył — Zyczący arędy wyż rzeczonych maiątkow, przed terminem nawet w każdym czasię, dla przekonania się o intracie, tak sporządzone inwentarze, iak i poszczególne dowodzenie intraty, ogólną za Arędę, wskazuiącą summę, in fundo Klucza Kobryńskiego, kommunikowanemi sobie mieć mogą, i o tym wszystkim dostateczne, powziąć przekonanie — Datt w Kobryniu dnia 25 marca 1817 roku.

Franciszek Kamieński Sędzia Exdyw.

2. Dwa wexle jeden w roku 1802 Augusts 18 dnia na summę złł srebrem sześć tysięcy z terminem Aprila 23 dnia. W roku 1803 drugi w tymże roku miesiąca i dnia na takąż summe z terminem opłaty w roku 1804 od star. Zawela Peysachowicza Obyw. Wileń. przy projektowaney wyprzedaży Kamienicy na Końskim Targu przedmieściu Wileń. leżący S. P. Maciejowi Barbarze Toczyłowskim Szam. Dworu b. Pollgo wydane, a potym Dekretem oczewistym Ziem. Pttu Wileńskiego w roku 1809 mca 8bra 8 dnia nieapellowanym, na extradycyą temuż wydawcy Zawelowi Peysachowiczowi przeznaczone, i jako nullitate skasowane w terminie dni dziesięciu przeznaczone do powrotu z niedopełnionych skutkow temuż Dekretowi w extradycyi zatrzymane, nie wyextradowane, gdy przez Sukcessorow Toczyłowskich zostaią różnym zawodzone — już przez zastawy już to przez proiektowane nabycie. W czym się odzywaią do wydawcy, w takim razie wydawca takowych wexlow Zawel Peysachowicz maiących pieczętarstwo W. Szymona Orłowskiego Dworzan. b. Skarbu Lgo ostrzega, Iżby onych jako Dekretem oczewistym Ziem. Pttu Wil ń. na extradycyą przeznaczonych i skasowanych, a przez niesatysfakcyą nie appellowanemu Dekretowi zatrzymanych, do zwrótu naleznych, nicłt nabywać nieważył się, inaczey że sam sobie stanie się przyczyną szkody przez miłość bliźniego każdego ostrzega w szczególności.

Zawel Peysachowicz.

---

2. Dekretem Remissyynym Sądu Głównego Departamentu 2go gubernii Grodzieńskiey na rozdział massy majątku po zeszłym Pietrze Majetym kupcu Grodzień. pozostałey 1816 Februaryi 29 dnia naznaczony Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, do ułatwienia wszystkich dyllacyów, Sądy swoje do dnia 12 Februaryi teraźn., 1817 roku odłożył; lecz gdy w tym terminie niektóre strony niemiały gotowości, Sąd Exdywizorski po raz ostatni do dnia 5go miesiąca maj bieżącego roku odkładając, wszystkich interessowanych ostrzega, ze w tym terminie niechybnie w Grodnie Sądy rozpocznie i do oczewistego wyrtku przystąpi, a na niestawających ammissyą stotownie do wyrazów remissy zapisze, i w tym celu niniey sze ostrzeżenie w gazetach Kuryera Litewskiego zamieszcza.

Szymon Giec Exdywizor.

---

2. Znayduje się do przedania kareta podwóyna rozkładana Landau zwana, nayno wszego fasonu i ze wszelkiemi do drogi wygodami. Nadto szory Angielskie nowe na 4 konie i szory Krakowskie Ktoby sobie życzył to nabyć ma się udadź do Murgrabiego Pałacu PP. Millerów.

2. Kamienica w mieście Wilnie na ulicy Sawicz pod Nr. 53, położona z wygodnym dziedzińcem jest do sprzedania za pomierną cenę. Ktoby sobie życzył oną nabydź, lub wziąć w arędę zechce zgłosić się do Właściciela jey mieszkającego w domie Hana Złotnika na Zamkowey ulicy przeciw placu Remizowego pod Nr. 105. Dat roku 1817 mca Apryla 5 dnia.

Wyjeżdżają za granicę.

(*Ogłasza się raz trzecii*)

Obywatel Wileński Józef Latuszyński ze służącym Adamem Sosnowskim, i Pawłem Wołodkowiczem w Prussy do miasta Królewca, na sześć miesięcy.

Obywatel Jakub Slepikowski, w Prussy do miasta Królewca na sześć miesięcy.

3. Na mocy postanowienia Namiestnika Królewskiego pod d. 17 Xbra b. R. termin ciągnienia loteryi na dobra Tyszowce do dnia 30 Kwietnia ostatecznie na znaczony. Kto kupuje 3. bilety dostaje 4ty bezpłatny. Lubo kto ma 1. lub więcey, a życzy sobie do nich po dwa dobierać, dostanie także czwarty bezpłatny Z tym warunkiem, ażeby losy posiadane w oryginale okazał. Które razem z nabytemi od Kollektora zwrócone będą Dodawanie losow bezpłatnych, skoro liczba dopełni się przeznaczona, ustanie. Zatém kto nie korzystając z czasu niepośpieszy zostać uczestnikiem takowey korzyści, niema prawa nadal uskarżania się na to. Powtarza się pokrótce, iż majętność Tyszowce składają; miasteczko Tyszowce, przedmieście Zamtynie i Dembina, wsie Mikulin, Klątwa, Przewale i Podpor. Urzędowie otaxowano: 65833 duk oprócz tey majętności, wygrywają jeszcze pieniędzmi 1,000 losow. W ogule 10,000 duk. biletow do ostatniego terminu każdego czasu można dostać na ulicy Sto Michalskiey pod Nrem 122 u Jakuba Lichtenszteyna, który za wydane bilety prosto od siebie, odpowiada. Cena na mieyscu w Wilnie złł. 22, a dla chcących otrzymać przez pocztę, przydaniem porto,

---

2. W Xięgarni XX. Pijarów na ulicy Dominikańskiey u Alexandra Żołkowskiego, są do przedania następne xiążki:

Zbior krótki historyi Rzymskiey Goltsmita — Od założenia Rzymu, aż do upadku Cesarstwa Rzymskiego na zachodzie. Podług dwunastey edycyi, z Angielskiego na Francuzki język przez W D. Musset Pataia. Dla użytku Prytaneów, Liceów i szkół drugiego rzędu przełożony. — A podług drugiey poprawney edycyi francuzkiey na polski język przez X M. Olszewskiego, przetłumaczony. — 2 Części: pierwsza obeymuie Rzeczpospolitą Rzymską, druga Cesarstwo Rzymskie. 8vo w Wilnie 1817. Cena jednego Exemp. srebrem Kop 75.

Fizyka Mechaniczna *E. G. Fiszera*, przełożona z Niemieckiego na francuzki i powiększona notami przez *P. Boita* członka instytutu francuzkiego; z powtórnego wydania w paryżu 1813 roku, przetłumaczona na język polski przez X. E. Sieradzkiego S. P. 8vo 2 tomy w Wilnie 1816. Cena rub. 2. Na papierze pocztowym rub. 3.

Zbiór krótki początków Fizyki, przez Stefana Stubielewicza, ułożony na wzór programmu Baruela, 8vo w Wilnie 1816. kop 75.

Miłostki Mirtyla z francuzkiego przez G. W. 8vo w Wilnie 1816. kop. 30.

Oratorium siedmiu słów Chrystusa na Krzyżu, z krótką historyczną wiadomością o Oratoriach 8vo w Wilnie 1817. kop. 10.

Tygodnik Wileński (pismo peryodyczne) z roku 1816 2 tomy. rubli 3.

Wzory pięknego pisania po francuzku, w Kajecie siedmiu kart złożone. kop 45.

Wzory pięknego pisania po Rossyysku, w kajecie z siedmiu kart złożone. kop. 45.

Abecadło w kartkach z stosownemi do każdey litery alfabetu polskiego figurami kop. 50.

Ktoby życzył zapisać pomienione dzieła przez pocztę, może się za adresować do wyż pomienioney Xięgarni z dołaniem do każdego rubla po 10 kop. sr na przesyłkę, jeśli nie większa odległość nad mil 50. Od większey zaś odległości nad mil 50 aż do sta, po 20 kop. od rubla.